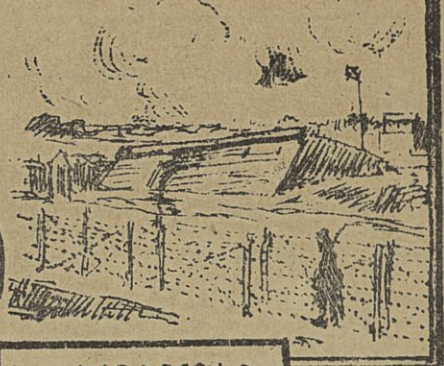

DE KAMPBODE

ADMINISTRATIE
KAMP VAN ZEIST

L. J. DELREZ.

DEROUX

LORENT

QUINTENS

VERBIST

ALLE DAGEN
VAN 9 TOT 11 U. IN
BARAK 25

DE KRUISTOCHT VAN DE "EMDEN", EN DE LOTGEVALLEN VAN HARE BEMANNING

Onderstaand artikel is genomen uit het zeer belangrijke orgaan van de Nederlandsche Vereeniging "Onze Vloot". Ongetwijfeld zullen al de geïnteresseerden belang stellen in de lotgevallen van den beroemden Duitschen kruiser "Emden". Wij kunnen onmogelijk het opstreden van dit schip in alle omstandigheden goedkeuren. Het doet aan de principes van het moderne zee-oorlogsrecht is het handelen van de "Emden", niet altijd te rechtvaardigen; maar toch mogen we onze bewondering uitspreken voor den moed, den stouten durf en de ridderlijkheid van den ge-

zaghebber van de "Emden", overste Karl von Müller, en van zijne heldhaftige bemanning. A. V.

Er zullen vernaemdelijk weinig lezers van dit tijdschrift zijn die in dezen oorlog niet gehoord hebben van den kleinen Duitschen kruiser "Emden", het schip dat onder hare plinken Commandant, den overste Karl von Müller, ge-

ruimen tijd de schrik was van de Britsche koopvaarders in de Indische wateren. Bij brokstukken brachten ons de dagbladen het verhaal van haren kruistocht, van de stoute stukjes die zij uithaalde, van de ridderlijke wijze waarop haar Commandant zijn tegenstanders behandelde enten slotte van haren ondergang. Hoewel ook nu nog niet alles nauwkeurig bekend is, beritten wij toch reeds zooude ge-

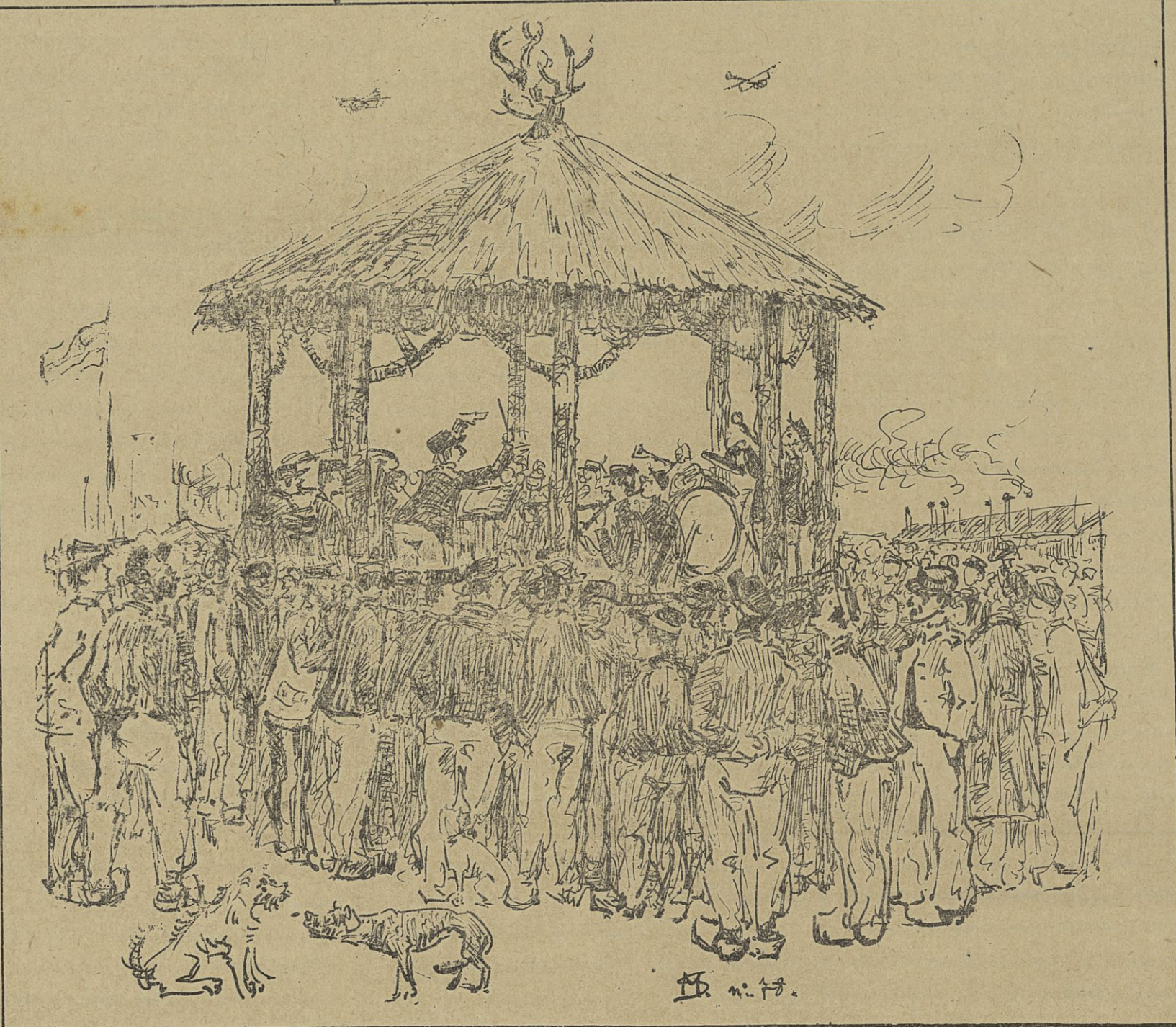
gewens, dat het mogelijk is een aaneengeschaald verhaal van dien merkwaardigen kruistocht te geven, die herinnert aan de reizen van de kaperschepen uit vroegere tijden.

De "Emden" een schip van 3560 ton waterverplaatsing, met een snelheid van 24.5 Mijl en eenne bewapening van 12 kanonnen van 10.5 cm., 4 kanonnen van 5.25 cm., twee mitrailleurs, en twee onderwater-lanceerwrichtingen, behoorde sedert 1910 tot de Duitsche scheepsmacht in het verre Oosten en bevond zich in de dagen die aan het uitbreken van den grooten oorlog voorafgingen in Esingtau, de havenplaats van het Duitsche pachgebied Kiautchan. Den 28^{en} Juli, toen de toestand reeds meer

vergeeld van het Duitsche stoomschip, "Mackomania" dat 6000 ton kolen en 1000 ton levensmiddelen aan boord had. Het was juist bijtijds, dat de "Emden" Esingtau verliet, want twee dagen later verscheen een Britsche scheepsmacht voor die haven, die Esingtau blokkeerde tot 23 Augustus, toen Japan den oorlog aan Duitschland verklaarde en Japansche oorlogschepen de taak van hunne Britsche strijdmakkers overnamen; evenwel met een tusschenruimte van twee dagen.

Het duurde nu geruimen tijd, voordat men iets van de "Emden" vernam. De positie van het schip was verre van gunstig. Eilken kruisen-

de in reën waar hare vijanden aan alle kanten schepen, marinhavens en handels-havens had den, geëed voor en in staat tot het geven van iedere gewenschte hulp beschikte de "Emden" niet anders dan over haar bunkers vol kolen, haar vooraad-schip de "Mackomania" en haar snelheid, om iets te ondernemen. Maar het volgende zal ons leeren dat mettegenstaande bijna onoverkomelijke moe-

dan dreigend was, kreeg het eskader in Esingtau order gevechtoklaar te maken en drie dagen later verliet de "Emden" die havenplaats om op zee te kruisen. Den 4^{en} Augustus nam zij tusschen Japan en Esustima den Russischen hulpkruiser "Bjassan" en bracht dat schip naar Esingtau op. Zij kwam daar in den vroegen morgen van den 6^{en} Augustus aan en verliet enkele uren later die plaats weer, nu

lijheden, met eenig geluk en niet minder met den vasten wil om iets tot stand te brengen, een gesteld doel bereikt kan worden. (T. vervolg)

GESCHIEDENIS DER ROOS

Bloemen zijn artikelen van weelde, het is waar; maar zene weelde die niet nutteloos.

is, eene welder, die elk zich kan veroorloven. Elk mensch van wat rang of staat, heeft behoefte aan natuurgenot. En wel niemand zal ongewoelig zijn voor 't frissche groen van bladeren, voor de prachtige kleuren van bloesems en bloemen. Dat gevoel, die aantrekking, deelt de rijke met den arme, de ontwikkelde mensch met den minder ontwikkelde. Hoe weldadig werkt niet op den herstellende rijke een rijkte van frisch groen en van eenige lieve bloemen. En onder alle bloemen staat de roos bovenaan:

Reeds sedert meer dan 2000 jaren draagt de roos den naam van koningin der bloemen, en door alle tijden heen was vereerd en bewaard.

De bewaligheid der bloemen, die zoo schoon op den welderigen bladerstros af steken, de zeldzame rijkdom en verscheidenheid van kleuren, de frissche opwekkende geur en het grootte verschil in warmen geven haar den voorrang boven hare zusters.

De roos is de geliefde bloem van arm en rijk en niet onderworpen aan de grilligheid der mode.

Met den loop der jaren zagen wij de rozen eenigen tijd achteruit gedrongen door zeldzame Dahlia's en andere, doch telkens was het niet menven luster dat ze terug haar kroon besteed.

Onpartijdig als de strenge dood, ontwikkelen zij haar frisch leven een goed voor de gebarstenruilen der dagloners hutten of in de hoven der wederigste dorpsbewoners als op de balkons en in de tuinen der hofsteden.

Hoe vroegdevol blikt ons een ontkluikende rozenknop tegen; hoe glanzig, hoe frisch en geurig staat zij daar ontfloerd voor ons; terwijl deze zuivere bloem ook dan nog schoon is, als zij verwelkt.

Hoe betekenisvol is een grafzerkje van eene gekruakte roos voorzien, als het doet denken aan een te vroeg door den dood ontnomen lieveling! En welke gedachten overvleugelen ons, als wij bij eenen graf heuvel die honderden knoppen en bloemen van treurrozen aan de ijle tafels zien wuiven, die na eenigen tijd verdwijnen, om een volgend jaar bij ons dezelfde gedachten andermaal op te wekken!

In Engeland werd naar oud gebruik de witte roos gehouden tot zinnebeeld der stilwijgheid. Bij het bespreken van belangrijke zaken was zij altijd tegenwoordig en vandaar nog het spreekwoord: "den dood aan iedereen die mijn geheim durft verraden!" De roos heeft in den wilden staat der natuur 5 bloembladeren, zoo regelmatig geplaatst, dat ze eenen zuieren vijfhoek vormen.

Deze figuur en met haar de roos, gold zelf in de grijsheid als zinnebeeld der geheimzinnigheid. In de middel eeuwen wendde men die figuur, veel aan in de bouwkunst, later onder den naam van rosetten.

Bij de drinkgelagen der Romeinen hing

men eene roos boven de tafel, ten teken van bewaring der tong, als de wijn die los macht maken. Het latijnsche spreekwoord "sub rosa" wordt nog gebruikt, als men geheimhouding over iets verzoekt. Die zelfde betekenis had te Bremen het drinken van rozenwijn door de raadsheeren der stad als zij over gewichtige zaken vergaderd waren.

In een oorlog in Engeland tusschen de Huisen York en Lancaster droeg de eene partij witte, de andere roode rozen en men heette dien oorlog daarom ook de "oorlog der rozen, of de oorlog van de roode en de witte roos".

Vervolgt
J. De Wandelaar

EEN CHINEESCH PHILOSOOF IN 'T KAMP TE ZEIST

Enkele dagen geleden kregen we hier 't bezoek van den reiziger, den Chineeschen filosoof Ol Swy Hoo Rhu Isa Yu (baarsche naam, maar die goed klinkt in een Chineeschen mont). De zeer geleerde man, had zich de moeite getroost, uit den versten hoek van China naar het uiterste westen van Europa te reizen, dit alles ten einde zijnen schat van physiologische kennis te vergrooten. Niet dat de Europeanen hem veel belang toezonden, integendeel, hij sprak met een zekere minachting van die zoogerzgd beschaafde volkeren, die nu al hun verstand samentrokken op een enkel punt. Het middel om elkaar in den kortst mogelijken tijd uit te moorden. En die morgen, aan hunne geleerden alle mogelijk remedien zullen vragen, om het geboorteterje te doen verkoogen, het sterfterje te verminderen, den levensduur te verlengen enz. Dit om dan zoogano mogelijk op nieuw te kunnen beginnen moorden. In China, meende hij, zou men, of te wel alleman dooden tot den laatsten toe, die dan natuurlijk zich zelf het leven zou moeten benemen; om er in eens mee gedaan te hebben; of te wel, 't gene veel eenvoudiger zou, men zou alleman laten leven. Maar laat ons voortgaan, de Doeluchtige Ol Swy Hoo enz. begon zijn bezoek met de interneringskampen in de neutrale landen, en zeist kwam het eerst aan de beurt. Een weinig kennis in de Chineeschetaal (vroeger las ik de reisverhalen van Marco Polo, die in de 13' eeuw China bezocht) deden mij aanduiden als vertolker, en mij viel de eer te beurt den grooten man in het kamp rond te leiden en hem alle gewenschte inlichtingen te verstrekken.

De wandeling begon langs de bureelen en door de mooie tuintjes die deze laatste zeer goed, zei mijn gezelschap, zeer goed. Het sportplein beviel hem opperbest, op weg naar kamp I kwamen we voorbij de krantenkiosk. Mooi! prachtig! vandi; hij het, alleen maar spijtig, merkte hij op, dat er geene Chineesche gazetten verkocht worden. Een weinig beschaamd maect ik hem

bekennen, dat wat voemde talen betref wy een weinig ten achter waren; dat uitgenomen Engelsch, Italiaansch, Spaansch, Esperanto, wy al heel weinig kenden van de andere Europeesche en Aziatische talen. En de Belgische taal? vroeg hij mij, de taal van uw land? Bij spreekte er niet van! Er zijn er twee, zei ik, de eenen spreken de eene de anderen spreken de andere van die twee talen. Sammingen. heel weinig spreken beide. In China zei hij, zou dat zoo niet gaan, men zou ze alle beide afschaffen en eene derde uitvinden om de twee eersten te vervangen. Ik moest bekennen dat ik daar nooit aan gedacht had.

De loodsen schenen hem redelijk bevoorhaard te zijn, maar 't verwonderde hem er geene tuintjes rond te zien, zooals deze die hij bij 't begin der wandeling had kunnen bewonderen. Natuurlijk kon ik niet anders dan mij met hem verwonderen. De hantien wekte zijn hooge belangstelling. Er ontbreken alleen maar eenige venstraansche lantaarns, zei hij, om even prachtig te zijn als het grootste cafe te Peking. Het theater verkreeg zijn volle goedkeuring alleen verwonderde het hem dat de boncel spelers, en speelsters gewone menschen waren. Dit schijnt in China niet het geval te zijn.

Vervolgt
R. S.

GESPREKKEN MET DEN DWIZENJONGELING

Mijn zag hij er goed uit, en kon hij hantjes lachen. Vroeger was hij bleek en mager, toen hij de wereld zwart inkeek toen hij niets goed kon vinden, eerst omdat hij dacht dat het hem goed stond, later uit gewoonte, en uiteindelijk overtuiging, toen een puntje hem niet smaakte en hij zijn sigaretten half opgerookt wegwierp, toen hij kwaad was op mij en op eenieder, toen hij in 3 weken niet maar zijn meise schreef omdat ze heel, hij zei "te" vriendelijk geweest was tegen me, toen hij 's nachts heel slecht sliep en 's morgens boomend en zonder eetlust opstond; maar sedert hij lacherid de groene blaaderkens der beuken langs den straatweg over de dennen heen zag piepen, en hij 's avonds ten achten een paar "metjes" als slaapmuts gebruikte en hij groote pijpen rookte in plaats van sigaretten, werd hij stilaan een dikke blozende jongen die lustig door 't kamp laweerde op zijn hooge beenen.

"Dat komt, zei hij, met den zomer, met de lente! Nu is de Mei gekomen. Herinnert ge u nog, hoe die oude dikheit van een Juttiner opschrakte toen hij zijn pupil met een meise in de armen, hoorde zeggen, triomferend over een heel lang stuk leven dat voorbij was gegaan in de aheligheid van oude hooge slotmuren en de hande hofetikette die jonge herten doadt: Oude Heer, de Mei is gekomen!

Met de Lente komen vrede's illusies en zotte

droomen van 't land zijder verre. De looge papels van Vlaanderen dijen wiegen jonggroen voor onze oogen, en de vogels zingen blijde hun lied. Nu zal de tijd voorbij gaan op de knippenhoefjes van zoring, hopen of vrede; de Mei heeft geregeerd; nu is de winter heen en de regen slagen zijn voorbij en verre weg gedreven; rijz nu op mijn hefte, en kom! Kom vrede! en laat de mardus uwer heerlijkheid zijn geuren offeren aan de volle glorie van een herbloevend België. Kant zij zijt schoon voor onze oogen, althoewel in 't duister gehuld; maar de koning en gansch zijn koninklijke volk willen u meewoeren in de kamers van hun stille geluk.

AV

NIEUW LIFE MOTION FOTOGRAFE NIEUW
LEVENDE BEWEEGBARE FOTO'S
LANGESTRAAT 105 AMERSFOORT
Hier de etalage en u staat verbaasd over
deze nieuwe uitvinding.
EENIGSTE UITVINDERS: TENSANTHAL AND SONS
NIEUW CHICAGO NIEUW

SNIPPERINGSKENS

HET ENGELSCH TOONEEL. Gelukkig dat er bazars zijn, we hadden zo met gelachen.

De verrassing was wel!

En bazarspaarje met een lang dik zeel, heeft goed den rol vervuld van den leeuw. Een bliken bazarspaarje van achter de schermen woortgekoken heeft goed het staatsmachien vervangen. Het kartonnenpaard stelde een van onze schoonste melloopers voor achtmeelget door eenen poppenhand.

Very beautiful! all our thanks!

KIOSKEN - Bestendig festival!

Komt allen luisteren, kameraden

- Verschooning -

Bestandige krooken.

LEEUWERIK. Vogel des hemels, uwe soete akkoorden ruyzen. Elke klank is ons een stuk in 't harte. Ge doet ons denken aan het rechtgeloofde groen, aan onze welderige velden, van ons woonswoord van vredesdagen, waar de schone bloemen staan, hunne knippen wiegend in aangename sefir.

Uw zang doet ons zien de lage roode dakjes van onzen liefdeoord.

Uwe strijgende melodij stelt ons het blauwe, het hemelschone voor van vroeger vredesgenot.

Eoch hebben we moed!

Het bannelings lied, het lied der doerheid zal weldra eens dalen voor goed, en dan stijge het verlossingslied, het lied van onzen leeuwverick, het vryheidslied.

GELUK IN HET GEVANG. De vogeltjes in het kooptjen gevangen, ze klagen niet.

Ziet ze eens knippen, springen in dat nauwe te eten, ze drinken lustig; huellen en zingen vroedijk en blij en nochtans in geheel de natuur waren ze vry.

Zoo is het met onze vinkjes en sijsters

Zan uit hun gezangenissen troosten ze ons met hunne melodij in de zanzame barak.

WANDELING - Ze is verplichtend en we hebben meer vryheid, vryheid die ons toelaat de begangen gemakkelijker bij te wonen.

Mannen, zo veel kennissen, zo veel rozeknopjes om u een kruans rond het hoofd te vlechten.

Kennis veredelt.

TAPTOE. Alle man knuten. Het stof vliegt in de zoren en in de barakken.

Is het een uitwissel van den wind der blaas?

Indien, het zoo is zou de symphonie al wel eens een taptoe kunnen geven.

GRACHTEN. Waarom grachten in het kamp I en geen in het kamp II?

- Eenvoudig! ... Omdat het drooger is in het ene dan in het andere.

Zoo nog - Waarom bloemenperken in 't kamp I en geen in 't kamp II?

- Omdat het zand van 't kamp I vruchtbaarder is dan het zand van kamp II.

NIEUWE PARIJS

LANGESTRAAT 37 AMERSFOORT.

VERKOOPT: Koker artikelen, zak en scheermessen. Verschillende hoortsoorten voor zaag, plak en snijwerk. Schamieren, sloten, schroeven en visschery artikelen.

BRIEVEN VAN AMARYLLIS

Ik lees in "De Amsterdammer" van 6de Mei onder een plaatje van Flora van Ryneveld met tabel "Mode Snuffjes, en waar op een paar juffertjes nich fijn met alleminneste kleederdracht worden uitgebeeld, het volgende over mode.

"Korte mode-karakteristiek.

Goeden met brides liden, thans welkome gelegenheid voor ieder die er frisant wil uitkien.

De nieuwste hoeden met een korte rond om afhingende voer zijn si double usage. Als een zwerend vlegendeheel, waaraan ze doen denken, werken ze vliegen, en muzgenverend.

Quite op to date zijn de schoenen si jou uitgesmeden, van achteren het been steunend en om het been verbonden met leeren riemen.

De nieuwste kousen worden met krallen in fran ornament bewerkt, of vernierd met een ingeweven applique van kant. Geen wonder dat de rokken nog kort blijven.

"Sanitas vanitatum"! Ik lach met Amaryllis, integendeel ik zie de zaak heel ernstig. Grunpuelle bewaren kunnen, gelof ik, niet bestaan. Maar de tyds omstandigheden waarin al deze malle toeren plaats grijpen. Dit zijn natuur lijk weer al rechtstreeksche gevolgen van den oorlog.

Het ijdelheidsbeest is los geraakt. Het is op hol. Hoe? ...

Al de mannen de echte die de frankaucht van het, met recht genoemde zwakke ges.

lacht in vredes tijd, nog konden bedwingen, de machthebbers die de vrouwenlustjes konden in den toom houden, staan in loofgracht en velden met geweer en kanon, of wachten met lydende zielen naar de eindelijke verlossing in krijgsgevangen - of interneringskampen.

Die 't huis bleven: de ouderen zwijgen uit gemakucht of uit vrees voor losbarstende vrouwelyke verbolgenheid, de jongeren hebben nog geen recht tot spreken, of hunne justige meeningen worden door de andersdenkende tegenoverstaande massa naar het achterplan verdrongen. Paar gaan ze dus hun gang, onze lieve vrouwtjes. Zij beleggen vergaderingen kieren presidenten.

Binnenkort stemmen ze welken beheeren het land!

Heeren ministers, heeren senatoren, heeren kamerleden, weest op uwe hoede uwe politieke loopbaan loopt gevaar, de vrouwen beoeren u. Landsaag wel toegerust in bezit van alle wapens welke een vrouwelyke moderne oorlog vergt, morgen de batterijen opgesteld, overmorgen overvallen ze in massa en bemachtigen onze staatskar. Waar zullen ze ons dan henen voeren die lieve wezenlyes!

Wat zullen we dan krysten binnenlandsche onrusten, oorlogen en revolutie belevan. Oij mij!

Oef! daar gaat 't licht nu uit, met die catastrofe had ik geen rekening gehouden. Maar het onderwerp is te ernstig om er van af te zien. ... toekomend maal ga ik voort, Goe'n avond beste

Winnende K

Hoe wij het lang uitblijven van ons blad verklaren

Ons blad is niet op tijd verschenen, dat is een feit en wij bidden onze miljoenen lezers zo welwillend te zijn ons te verontschuldigen.

Maar gaat nu niet denken dat deze onregelmatigheid aan onzen alles behalve prijens waardigen werklust, aan tandpyn of andere noodlottige ziekte toe te schrijven is. Daaronze lezerkring ruych van dag tot dag verder uitbreidt, hebben wij ons verplicht gezien naar eene werkplaats en naar werkkrachten uit te zien, voldoende om het geverge werk te leveren. Zo slaagden wij er in de gewenschte werkplaats te vinden, eene perspracht, exemplaar (laatste model) - en een motor van enkele menschenkrachten - aan te schaffen.

Verder hebben wij als medewerkers een keurbent specialisten - in de maatschappij voor aanstaande mannen aangeworven o.a. steendrukkers, dichters, pen tekenaars en mathematice ten einde de taalfanten te vermijden. Kortom wij hebben voor een reusachtigen bij al gercrgd.

Nog eenige dagen geduld en ieder onzer verschijnende nummers, wordt een meesterwerk.

Enkele lezers (de verstandigsten) zullen tot het besef komen, dat "De kamibode", aan te goed koopert prijs wordt afgeleverd. Hij zijn hun voor hun klaar inzicht en zakelykheid allen eerbied verschuldigd! En wij roegen er aan toe dat onze administrateurs allen geldelyken stem bereidwillig aannemen

De Opstelraad.

